

HELG OVER BISKOPSHAVN

NR. 1 - 2017 - 59. ÅRG.

Fredagskveld i kirken

Fredag 13. januar stod Biskopshavn for tur til å invitere prostiets ungdommer til TGIF-samling i kirken. Side 19

Det store jubileumsåret
Side 6-9

Ekte speiderglede
Side 4

Hilde trår til
Side 2-3

Helstøpte Hilde

Hilde Helen Trovåg er en kreativ dame, med et lyst hode, dyp stemme, den store roen og en naturlig vennlighet. Hils på vår nye trosopplærer.

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

MENIGHETENS NYE TROSOPPLÆRER: Når du holder på med noe du virkelig liker, så gir det deg energi, sier Hilde Helen Trovåg.

I 1972 ble Hilde Helen Trovåg født i Solund, som den gangen hadde 1200 innbyggere (nå 800). Hun møtte Rune fra samme kommune på dans da de var 15 og 19 år gamle.

Året etter flyttet hun til hybel og handelsskole i Førde, senere til Høyanger på frisørlinje, et yrke hun kunne utøve alle steder, mens Rune gikk på skipperskole i Austevoll.

Ut fra bykjernen

Så fikk hun lærlingeplass i Bergen, to timer unna med ekspressbåten fra Solund. I 1989 ble eldstemann født. Hilde forteller at hun ble «lut lei av å trille barnevogn rundt Wallendahl og Klosteret». Etter tre år var hun temmelig desperat etter å komme seg ut av bykjernen. Husbonden var på Island, så den påfølgende husjakten tok hun alene. Som sjømannskoner flest er hun en selvstendig og beslutningsdyktig dame.

Resultatet ble huset i Breivikbakken, der de har bodd i 25 trivelige år. Hun snakker varmt om ungene på henholdsvis 27, 23, 18 og 10 år, en selvstendig flokk, ukonvensjonell i valg av utdanning og aktiviteter.

– Det er kjekt at de gjør andre og spennende ting, sier Hilde tilfreds. Hun mener de har mye av eventyrlysten fra faren. Han er reder, skipper på eget fiskefartøy, og følgelig en smule

uforutsigbar med tanke på når han kan ventes hjem.

– Det eneste sikre er i julen og i juli, sier Hilde og ler.

Gode støttespillere

Både hun og Rune kommer fra store familier, og tenkte at kanskje tre barn var nok? Men det var ikke de allerede eksisterende enige i. Etter et «alvorlig» plenums møte på hjemmefronten, der

de tre høytidelig forpliktet seg til å stå bi hvis «søknaden» om et nytt barn ble innvilget, gjorde utslaget. Ordren ble radig kontrahert, og alle hjerter gledet seg. Attpåklatten er nå 10 år og hele familiens kjæledegge, forteller Hilde stolt. Ungene holdt virkelig ord. De tar vare på hverandre - og på henne. «Hvordan ser din uke ut, mamma?» spør de gjerne, og trør entusiastisk til når det trengs.

Noe av det første hun gjorde i Biskopshavn var å vikariere i barneparken i Hatlebergveien sammen med Oddbjørg Berg, som hadde vært der i 20 år. Senere overtok de driften sammen.

– Det var en sånn fin tid. Der kunne vi legge inn de verdiene vi ville, for det var vår park, ikke noe kommunalt, sier Hilde fornøyd.

Senere flyttet de bare nedover veien og fortsatte samarbeidet i kirken. Først som kirketjenervikarer, senere som frivillige hjelpere i Barneklubben. Det var også her hun ble kjent med Nadine, da hennes eldste skulle konfirmeres, og så hjalp hun også til med konfirmantene.

Hilde trår til

Mødrene satte stor pris på å treffe kjent-folk fra barneparken i kirken.

– Det er nok et stort pluss å være en del av lokalmiljøet, sier Hilde. Hun hevdet selv - i begynnelsen av samtalen - at hun «var en sånn som sto på siden og så på». Om det skulle være sant - hvilket betviles - så gjør hun definitivt ikke det lenger. I 2005 spurte Nadine om Hilde kunne tenke seg å sitte i Menighetsrådet. Det kunne hun. Her var hun velkommen og følte at hun kunne utrette noe. Nå har hun vært formann i flere år.

Med menighetsrådet kom regnskap, årsmeldinger og komiteer av varierende art. Da en av hjørnesteinene i staben ble syk og lenge borte fra jobben, ble det «helt vilt, rett og slett», som Hilde sier hoderystende. At det i det hele tatt fungerte, skyldtes at alle de frivillige og de ansatte i varierende stillingsprosenter sto på og jobber sammen.

Så skulle Marianne Bruvik Stene slutte som trosopplærer. Det ble nye problemer, for hjulene måtte jo holdes i gang. Bergen kirkelige fellesråd ba Hilde om å trå til. Hilde sa ja denne gangen også; under tvil, for, som hun sa: jeg er jo ikke pedagog. Men etter to halvtårs-vikariat, ble hun fast ansatt som trosopplærer.

Fikk godkjent trosopplæringsplanen

– Blir ikke alt dette forferdelig mye for ett menneske?

– Nei, for når du holder på med noe du virkelig liker, så tapper det deg ikke, det gir energi, svarer Hilde med overbevisning.

Hun forteller at alle menighetene i Bjørgvin bispedømme skulle ha en godkjent trosopplæringsplan innen utgangen av desember 2016. Planen var godt påbegynt av Marianne. Hilde overtok, fullførte og fikk den godkjent.

– Dette med trosopplæring er noe nytt og kjempeviktig nå når vi går ut av Staten, sier Hilde ivrig.

– Planen beskriver hvordan ungene skal få innføring i hva kristendommen virkelig er, og bli kjent med kirkens ritualer, bønner og salmer.

Det kan ikke være en enkel oppgave å formidle et livssyn på en slik måte at man kan gripe det, gjemme det i hjertet, ha det med seg resten av livet - og kanskje spre dette glade budskap til andre som av forskjellige årsaker aldri får muligheten til å komme i kirken. Men Hilde har alle forutsetninger for å gjøre en god jobb med dette også.

Hun har en stor trygghet i seg, formår faktisk å fremstå som den personifiserte avslappelsen på to ben, der hun glir stille rundt som en fornøyd kirkekatt; med en enorm utstråling, en karakteristisk stemme; dyp og tydelig, med et nydelig nynorsk som 25 år i Bergen ikke har ødelagt.

Kirkens Nødhjelp

Hun er ellers en flittig bidragsyter til kirkens julemesse. Formelig hekser fremtalt mulig, fra de lekreste strikkete kjoler til fiffige eggevarmere, lubne engler og vakre tevarmere. Forøvrig synger hun tenor i Biskant sammen med søsteren Anne, som også er medhjelper, blant annet til Tårnagentarrangementet og Lys Våken-helgen.

– Når jeg får ha Anne med, går alt som smurt. Vi har alltid arbeidet godt sammen, sier hun.

– Det er så kjekt med disse ungene. Som små prinser og prinsesser på erten ligger de der på luftmadrassene sine med rosa sovemasker over øynene. 27 har vi vært, men da var det også en mor med.

Vår utrettelige og allsidige medarbeider Audhill Karlsen fortalte en gang at presten Kysnes kalte henne «Kirkens Nødhjelp». Denne ærestittelen syntes hun passet glimrende på Hilde, derfor overførte hun den til henne - under stort bifall.

Speiderne i Biskopshavn

Biskopshavn KFUK-KFUM speiderne består av rundt 35 speidere og 6 ledere. Det er flest gutter, men noen jenter er også med.

TEKST: MARIANNE AANERUD

BYMANØVEREN 2016: Gulbrand, Leonard, Magnus, Sverre og Vegard i full konsentrasjon om en vanskelig oppgave. (Foto: Frode Skaar)

Vi møtes tirsdager (stifinnere, 4. klasse) og onsdager (vandrerne, 5.-7. klasse). Møtene er stort sett ute, men vi har utstyret vårt og klubblokaler i kjelleren i Biskopshavn kirke. Vi lærer om friluftsliv og natur, erfarer samhold og vennskap.

Vi spikker, tenner bål, knytter knuter og konstruerer «byggverk» med surringer. Vi lager mat på bål, orienterer, klatrer,

synger, lærer førstehjelp og er på tur. Hvis det er vær og føre til det går vi på ski, skøyter eller aker.

Bedre enn 87 andre!

Høsten 2016 forsvarte speidere fra Biskopshavn troppens ære ved å bli nummer 16 av i alt 103 patruljer i bergensspeidernes bymanøver. Disse speiderne var alle unge, og denne patrul-

jen var vel blant de yngste patruljene i «storspeiderklassen». Selv med lav alder var det tydeligvis ikke mangel på gode ferdigheter og godt samarbeid!

Utenom de vanlige speidermøtene deltar vi på en gudstjeneste i halvåret, og overnattingsturer blir det også. I begynnelsen av november dro 16 speidere, fire ledere, to foreldre, to hunder og en gitar på tur til Kåken, hytten som ligger like nordvest for toppen av Rundemannen. Vi nådde fram i stiv kuling, men det gikk bra, og alle følte seg tøffe og sterke. En av speiderne fra fjerde trinn oppsummerte det slik: «Det var kjempegøy! Og nå er faktisk aldri skolesekken tung lenger».

Gode foreldreminner

Speidergruppen ledes av foreldre til barna som er med. Noen av foreldrene har vært speidere selv, men ikke alle. Hvis det er foreldre og barn på 2. og 3. trinn som ønsker å være med i speideren, vil vi mer enn gjerne hjelpe dere til å komme i gang. Vi har både erfaring, materiell, lokaler og mange ferdige opplegg for møter og aktiviteter.

Foreldre som opplever speiderlivet sammen med sitt barn, får mange gode minner! Og barna/ungdommene får kunnskaper og erfaringer som kommer til nytte seinere i livet.

Ta gjerne kontakt med styreleder Henrik Irgens på telefon 40042778.

Biskopshavn YMCs vårprogram

Biskopshavn YMC er en forening for voksne menn og kvinner, og er knyttet til KFUM. I Bergensområdet finnes det syv klubber. De vanlige møtene våre holdes i Småsalen, Biskopshavn kirke kl. 19.30-21.30. Programmet pleier å bestå av et foredrag, kaffekos og samtale. Møtene er åpne for alle. Hjertelig velkommen!

- Onsdag 15. februar: **Martin Luther sin betydning for kirke og samfunn.** Tor Martin Koppang har gjennom grundige studier fått godt kjennskap til munken som «talte paven ditt imot». Årets Luther-jubileum gjør temaet ekstra aktuelt.
- Onsdag 1. mars: **Askeonsdag-gudstjeneste** kl. 19. Etter gudstjenesten går vi inn i Småsalen til litt kveldsmat og kveldsprat.

- Mandag 6. mars: **Møte med YMC i USA.** Thor Lutchen-Lehn forteller. Dette er et fellesmøte sammen med Askøy og Åsane-klubbene. Sted: Åsane kirke.
- Onsdag 15. mars: **De voksnes betydning for konfirmantenes valg.** Jørgen Grimelid forteller om sine forskningsstudier.
- Onsdag 5. april: **Står ingenting fast i den kristne lære?** I den seinere tid er det skapt mye forvirring om deler av kristendommen. Magne Utle leder oss i samtale om sentrale emner i den kristne tros lære.
- Onsdag 3. mai: **Byvandring.** Selv om man regner seg som kjent i Bergen, finnes det sikkert steder, bygninger og statuer som man ikke har oppdaget tidligere. Nils Agnar Eldholm skal være veiviser gjennom gater og over broer.
- Mandag 5. juni: **2.pinsedags-gudstjeneste ved Ankerhytten.** Dette er en tradisjon helt fra 1981, og som fortsatt holdes i hevd. Ta med litt mat og drikke, og kle deg etter været. Gudstjenesten begynner kl. 12.
- Onsdag 14. juni: **Samling for alle YMC-klubbene** på Åsane folkehøgskole. Flere opplysninger fåes hos klubbens styre: Nils Agnar Eldholm, Kåre Julshamn, Atle Roness, Knut Skaar.

Besøk fra Kina

I oktober startet to kinesiske studenter sin praksis i Åsane menighet.

TEKST: KAROLINE ROSSGÅRD SALHUS
FOTO: TOR D HANSON

De to 23-åringene heter Jia Xu og Tianshu Li, men kaller seg henholdsvis Elliot og Susan når de er her. De studerer ved Hald internasjonale senter, og skal være i praksis i Åsane menighet frem til påske. Begge to bor i vertsfamilier tilknyttet menigheten, og forteller at de har funnet seg veldig godt til rette som en del av familiene.

Kom for å lære

– Etter et opphold hos en kristen familie i USA som utvekslingsstudent, opplevde jeg at livet mitt forandret seg i møte med Gud, forteller Elliot. Ferden gikk så videre til Hald internasjonale senter, og deretter til menighetspraksis i Åsane.

– Da jeg fikk muligheten til å dra hit, visste jeg at det var det rette for meg, å lære mer om Guds ord og kjærlighet, og å få leve det livet Gud ønsker for meg, forklarer Elliot.

Susan på sin side ble tidlig interessert i misjon og den store verdensvide kirken.

– Jeg ville reise til Hald for å få muligheten til å treffe unge kristne fra hele verden, og å høre om deres tro. Ved å reise til Norge kunne jeg også lære mer om kristenlivet og menighetsarbeid i en norsk kontekst, forteller Susan.

Ungdomsarbeid til etterfølgelse

I løpet av senhøsten har de to fått et innblikk i menighetslivets mange og varierte sider. De har vært med på konfirmant- kor- og speiderarbeid, diakonale tiltak, deltatt i arbeidet i Stjernen åpen barnehage og bidratt i forbindelse med gudstjenester. Spesielt har de to vært fascinert av ungdomsarbeidet og konfirmantarbeidet, som har en tiltalende og ungdommelig form som de savner i hjemlandet.

– I Kina er aktivitetene hverken like faglig gode eller like engasjerende og

artige som det jeg opplever her. For eksempel konfirmantundervisning, der prestene og andre er aktivt med i praktiske leker og øvelser for at de unge skal bli bedre kjent med sentrale bibelfortellinger, synes jeg er flott, og jeg kan se at ungdommen liker det, sier Elliot.

– I Kina har vi ikke barnedåp, og da heller ikke konfirmasjon, så spesielt dette er nytt for meg, forteller Susan.

I slutten av oktober ble det gjort ekstra stas på de to, da Åsane menighet feiret gudstjeneste med spesielt fokus på Kina. Susan fortalte her om kirkens

LÆRERIK PRAKSIS I ÅSANE MENIGHET: Etter noen måneder med ulike erfaringer er de to kinesiske ungdommene spesielt oppglødd over at det skjer så mye i menigheten som både er artig og har substans. Her har kirken hjemme i Kina noe å lære, mener de.

vekst i hjemlandet og hva som rører seg i hennes menighet i hjembyen, mens Elliot fortalte om sitt møte med kristen tro som rådvill ung voksen på utveksling i USA. Trosreisen videre har litt etter litt myknet hjertet hans, og utilfredshet og bitterhet har blitt til glede og ydmykhet, fortalte Elliot i sitt vitnesbyrd.

Ideer og inntrykk i bagasjen

Til tross for en stadig økning i antallet kirkesamfunn og kristne i hjemlandet, har det vært utfordrende for Elliot å finne et kristent miljø å kunne vokse i.

– I klassen min på universitetet hjemme i Kina var vi bare to kristne. Jeg har prøvd å snakke med vennene mine om troen min og alt det gode Gud har gjort i mitt liv, men de tar det ikke helt på alvor. Jeg ser dette som en mulighet og en utfordring til å fortsette å fortelle dem jeg treffer om Gud og om evangeliet, forklarer Elliot.

Planen har hele tiden vært å dra tilbake til Kina ved påsketider, men et langt opphold i Europa har gitt dem lyst på mer. Susan, som er en habil pianist, kunne tenke seg å studere musikk ved en europeisk høyskole, mens Elliott drømmer om praksisplass eller jobb i Europa eller USA, der han får brukt og videreutviklet sine engelskkunnskaper.

– Uansett har vi hatt et uforglemmelig opphold i Norge og i Åsane. Når jeg ser hvordan folk her i kirken er mot hverandre og andre mennesker, og hvordan dere arbeider, så lærer jeg mer om Jesus og troen min vokser, sier Elliot.

Og om det skulle bli hjemlandet som er neste stoppested, har Susan på sin side planen klar for å sette erfaringen fra Åsane ut i praktisk menighetsarbeid.

– Jeg har lyst til å arbeide mer frivillig, blant annet i organisasjonen som sender studenter som meg på utveksling. Jeg vil også prøve ut øvelser fra Åsane i egen menighet, spesielt dem som kan være med å utvikle den enkeltes trosliv, og bruke erfaringene mine fra korarbeidet i Åsane inn mot koret hjemme, forteller Susan.

Munken som trassa pavemakta

Den 31. oktober 1517 slo ein tysk munk og universitetslærer opp eit ark med 95 teser (diskusjonssetningar) på slottskyrkja i Wittenberg.

AV ØYVIND VEVLE

LUTHERS FORSVARSTALE: Under riksdagen i Worms i 1521 blei Martin Luther lyst fredlaus. Han avslutta forsvarstala si slik: «Dersom eg ikkje vert overvunne ved vitnesbyrdet til Skrifta eller ved openberre fornuftargument - for eg trur verken på paven eller på konsila aleine, sidan det står fast at dei fleire gonger har teke feil eller har motsagt kvarandre - så vert eg overvunne ved dei skriftstadane eg har anført, og samvitet mitt vert verande fanga i Guds Ord. Eg verken kan eller vil tilbakekalla noko, for det er verken sikkert eller frelsebringande å gjera noko mot eins samvit. Gud hjelpe meg, Amen». (Illustrasjon: Oljemåleri av Anton von Werner, 1877)

Handlinga var ein offentleg protest mot ein del avvik frå Bibelen og klassisk kyrkjelære - først og fremst avlats-handelen - som hadde festa seg i Romakyrkja. Dette vart utgangspunktet for det som me kort kallar reformasjonen og for Den evangelisk-lutherske kyrkja.

Den kjensleware ungguten Martin Luther hadde streva mykje med å verta rettferdig for Gud, den strenge og rettferdige domaren. Avgjerande for han vart studiet av Romarbrevet. Det førte til at han gjenoppdaga evangeliet. Det hadde vore meir og mindre gøymt og gløymt for skuld menneskelege forordningar.

Døra til Paradiset

Ut ifrå blant anna Romarbrevet kap. 1, vers 17 («for i det blir Guds rettferd openberra, av tru frå først til sist, som det står

skrive: Den rettferdige skal leva ved tru») såg han at me vert frelste aleine ved trua på Kristus, og ikkje ved gjerningar. Seinare fortalde han om denne oppdaginga at «det var som om eg såg døra til Paradiset stå vid open».

I det Herrens år 2017 er det altså 500 år sidan Luther markerte sin protest mot Den katolske kyrkja. Han gjekk varsamt fram i byrjinga, og kritiserte berre dei mest openberre feila han såg. Etter kvart som han vart driven vidare av motstandarane sine, gjekk kritikken over på hierarkiet i Romakyrkja.

Han såg på pavedømet som ei reint verdsleg ordning, og hevda at kyrkjemøta kunne ta feil. Det einaste feilfrie kyrkja har å halda seg til, er Skrifta sjølv. Frå reformasjonen har me fått dei tre prinsippa: Trua aleine, Kristus aleine og Skrifta aleine. Me

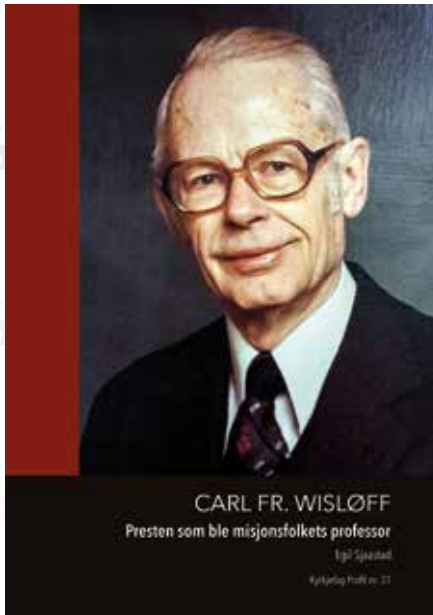
har éin Frelsar, Kristus; aleine i trua på han vert me frelste, og Skrifta aleine er rettesnor for læra og livet.

Skrifta aleine

Reformasjonen må sjølv sagt markerast også i Den norske kyrkja. Sidan 1537 har me hatt ei evangelisk-luthersk kyrkje i landet vårt. Ei nemnd, med Vidar Kristensen som leiar, har førebudd jubileet. Det er å vona at me kan få ei tydeleg og sterk markering av dei reformatoriske prinsippa, og særleg med tanke på Skrifta aleine som norm for læra og liv. Me treng ei Bibelvekkjing i Den norske kyrkja.

Sist haust kom det ut ein biografi på Portal forlag om ein av dei fremste Luther-kjennarane i Noreg i førre hundreåret, professor dr. teol. Carl Fredrik Wisløff. Som prestelærer på Menighetsfakultetet i 28 år påverka han ein heil generasjon av prestar.

I tillegg var han mykje brukt som talar og foredragshaldar både i Noreg og utlandet, særleg i Danmark og Finland. Denne biografien gjev eit godt innsyn i sentrale sider ved evangelisk-luthersk

BIOGRAFI OM WISLØFF: Ein av dei fremste Luther-kjennarane i Noreg i førre hundreåret, professor dr. teol. Carl Fredrik Wisløff, har påverka ein heil generasjon av prestar. I haust kom det ein biografi om han, ført i pennen av Egil Sjaastad.

teologi. Wisløff skreiv doktoravhand-linga si over eit emne frå reformasjons-tida. Boka må vera ei gåve til Den norske kyrkja i forkant av reformasjonsjubileet.

Fakta

Martin Luther

- Martin Luther (f. Luder) blei født 10. november 1483 i Eisleben i Det tysk-romerske riket, og døde 18. februar 1546, også i Eisleben.
- Han var opphavleg katolsk prest i augustinar-eremittanes orden, som gav han ei grundig utdanning. Seinare blei han professor ved universitetet i Wittenberg.
- Etter kvart utvikla han teologiske syns-punkt både om styresmakta til kyrkja, sakramenta, menneskets tilhøve til Gud, og måten avlatshandelen blei praktisert på.
- I 1517 endra han etternamnet frå Luder til Luther, med henblikk på det greske ordet eleutheros («den befridde»).
- Sentralt for tenkinga hans er det som ofte vert omtala som «tårnoplevinga» i tårn-værelset på klosteret i Wittenburg. Medan han meditererte over Rom. 1,16-17, gjekk med eitt tydinga av «Guds rettferd» opp for Luther.
- Luthers reformasjon sprengde den kyrkjelege eininga på det kontinentale Vest-Europa og i Nord-Europa, og fekk òg store og varige politiske og kulturforandrende konsekvensar.
- Startpunktet for reformasjonen vert tradisjonelt sett til 31. oktober 1517, som var dagen då han sendte ut sine 95 diskusjonsteser i brev til erkebiskop Albrecht II av Brandenburg, biskop Hieronymus Schultz, og venene Johann Lang og Christoph Scheurl.
- Han reagerte her sterkt på den materialis-tiske innstillinga som låg bak avlats-handelen. Som motstykke til dette stilte han opp sin nyvunne læra om trua aleine.
- Erkebiskop Albrecht innklaga Luther for Roma, uten sjølv å gje han noko svar.
- Den 15. juni 1520 kom pavebullen Exurge Domine frå pave Leo X, der han fordømte 41 læresetningar frå Martin Luthers skrifter.
- 10. desember 1520 brende Luther demonstrativt bullen framom Elsterporten i Wittenberg.
- 3. januar 1521 blei Luther bannlyst i Roma med bullen Decet Romanum Pontificem.
- Etter riksdagen i Worms i 1521 blei han lyst fredløs, og tok då tilflukt på hertug Fredriks den Vise av Sachsens borg Wartburg. Her begynte han omsetjinga av Bibelen til tysk, direkte frå originalspråka.

Luther-quiz

Martin Luther eller Martin Luther King, jr.?

Du vet selvfølgelig at Martin Luther og Martin Luther King, jr. tilhører to svært ulike historiske epoker. Men klarer du gjette hvem av dem som sa hva?

1. Alt som vi ser er skygger, kastet av det vi ikke kan se.
2. Det kommer aldri noe godt ut av vold.
3. Vi kan akseptere en endelig skuffelse, men aldri miste troen på et uendelig håp.
4. Dersom en mann ikke har funnet noe som er verdt å dø for, er han ikke skikket til å leve.
5. Fred er mulig, sannhet for enhver pris.
6. Alt som gjøres i verden er gjort av håp.
7. Slutten på våre liv begynner den dagen vi blir tause om ting som betyr noe.
8. Kjærlighets-prinsippet står i sentrum for ikkevold.
9. Du er ikke bare ansvarlig for det du sier, men også for det du ikke sier.
10. Når skoler blomstrer, blomstrer alt.

Kilde: Playbuzz

Martin Luther: 2, 5, 6, 9, 10
Martin Luther King, jr.: 1, 3, 4, 7, 8

Abbedissen

begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90

Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Bergen Omegn

BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Tom Wilson

Heine Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST

2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Åsane

Begravelsesbyrå

v/ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Arna

GRAVFERDSBYRÅ

Ragnhild Th. Kristing
Marit I. Hope
Torstein A. Jenssen

Vi kan hjelpe til med rådgivning og tilrettelegging ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyraa.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Koba Christensen

BEGRAVELSESBYRÅ

127 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?

Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter, løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207
55 31 80 01

Løiten Lys Bergen

Løiten Lys

www.loiten-lys-bergen.no

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

Alltid en anledning!

TOPPEBLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

TREseksten

BIBLER - BØKER - MUSIKK - FILM - KORT - GAVER

Åsane Storsenter 42 (rulletrapp opp fra Sport1)
TLF: 55 19 82 00

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands

Begravelsesbyrå as

www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE
GRAVFERD

XL

ADOLF JAHNSEN

Fagerdalen 4, 5039 Bergen, Tlf 55 33 36 00
www.adja.no e-post: post@adja.no

JC INTERIØR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

LENE BJERRE DESIGN

Lutherfest i reformasjonsbyen Bergen

I 2017 skal Luther og reformasjonen markeres over hele verden. Bergen har status som Norges reformasjonsby, og inviterer til Lutherfestdager.

Den 31. oktober 2017 er det 500 år siden den tyske munken Martin Luther offentliggjorde sine berømte avlatsteseser i Wittenberg, noe som skulle vise seg å forandre store deler av verden. Reformasjonsbyen Bergen er Norges representant i et nettverk av 68 europeiske byer.

Programmet for disse tre dagene er satt sammen for å synliggjøre spor av reformasjonen i samfunnet, feire de gode fruktene av reformasjonen og å gi impulser til debatt om våre samfunnsverdier.

Utdrag fra programmet:

Fredag 3. mars: Luthernatt

- Kl. 18.00: Omvisning i Universitetsmuseets kirkekunstsamling.
- Kl. 19.00: Salmefest i Domkirken.
- Kl. 20.30: TGIF-ungdomstreff (Thank God it's Friday) i St. Jakob kirke.
- Kl. 19.00: Prekenkappleik på Østre. Hvem preker best?
- Kl. 21.00: Konsert med improvisasjon over reformasjonens musikalske arv på Østre. Medvirkende: Per Inge Hove, Eva Pfitzenmaier og Nathalie Sandtorv. Aldersgrense: 18 år.

Lørdag 4. mars:

- Kl. 11.00: Reformasjonsbussen på Torget åpner - til randen fylt av historier fra sin europeiske reformasjonsløype.
- Kl. 11.00: Lutherland åpner i Nykirken/Barnas Katedral.
- Kl. 13.00: Offisiell åpning av Reformasjonsbyen Bergen på Torgalmenningen med Salmestafett fra kl. 12.30.
- Kl. 14.00: Høytlesning fra Katekismen på Bergen offentlige bibliotek.
- Kl. 14.30: Klokkespillkonsert i Johanneskirken ved Griegakademiets komposisjonsklasse.
- Kl. 15.00: Et samfunn i oppbrudd - hva gjør det med oss? Samtale om reformasjonens verdier i Universitetets Aula.
- Kl. 18.00: Klokkespillkonsert i Johanneskirken ved Dick van Dijk.
- Kl. 20.00: Jubileumsforestilling i Johanneskirken, med kor, orkester, band og solister.
- Kl. 22.00: «Jesus Loves Electro». Nachspiel/konsert for ungdom i St. Jakob kirke.

Søndag 5. mars:

- Kl. 11.00: Barnas festgudstjeneste i Nykirken - Barnas Katedral.
- Kl. 11.00: Festgudstjeneste i Domkirken med framføring av Bachs Reformasjonskantate.

ET NÅDENS ÅR: Logo for Reformasjonsbyen Bergen er tegnet av Marvin Halleraker.

- Kl. 11.00: Ung messe i Korskirken.
- Kl. 12.15: Klokkespillkonsert i Johanneskirken ved Asbjørn Myksvoll.
- Kl. 13.00: Lutherfilm på Bergen kino (kun engelsk tale).
- Kl. 13.00 / 14.00 / 15.00: KODEs religiøse kunstmvisning.
- Kl. 13.30: Pilegrim med Luther? Foredrag på Domkirkens skrudhus ved dr. theol Roger Jensen, daglig leder ved Pilegrimsenter Oslo.
- Kl. 16.00: Har vi mistet vår bevissthet om kulturarven? Debatt på Litteraturhuset.
- Kl. 18.00: Tysk gudstjeneste (rekonstruert fra 1897) i Mariakirken.
- Kl. 19.00: Lutherjazz i St. Jakob kirke - med Pastor Wangs Quintet.

Med forbehold om endringer. Det blir enda flere arrangementer utover våren. Se hele programmet på www.kirken.no/bjorgvin Prosjektleder: Ragna Sofie Grung Moe.

Kirkeakademiets vårprogram

Bjørgvin kirkeakademi tar denne våren opp viktige etiske spørsmål knyttet til livets begynnelse og slutt, og til det som mange i alle aldre er opptatt av, nemlig idretten.

- **Idrettsheltene – moralske forbilder? Gunnar Breivik**, professor emeritus og tidligere rektor ved Norges idretts-høgskole, tar utgangspunkt i idrettens verdigrunnlag, og drøfter etiske utfordringer knyttet til profesjonalisering og kommersialisering. Flere aktuelle saker reiser spørsmål om hva vi bør forvente av våre idrettshelter. Onsdag 1. februar kl. 19.00 i Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7.
- **Erfaringer med eutanasi og legeassistert selvmord – hvor går veien videre? Lars Johan Materstvedt**, professor i filosofi og medisinsk etikk ved NTNU i Trondheim, har studert lovgivingen og den faktiske utviklingen i Europa, USA og Canada. Han vil på grunnlag av disse erfaringene være med i en etisk drøfting sammen med overlege på Haraldsplass, **Sebastian von Hofacker**, som har ansvar for mennesker med livstruende sykdom. Materstvedt har tidligere vært forsker i Kreftforeningen, og har som etiker vært opptatt av retten til selvbestemmelse. Onsdag 22. februar kl. 19.00 i Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7.
- **Hva er et barn i vår tid? Eivor Andersen Oftestad**, forsker i kirkehistorie ved Menighetsfakultetet, innleder til debatt om

synet på det «å lage barn». Slekters gang er selve kontinuiteten i enhver kultur, men mens barn før var skjebne, er barn i dag et valg. Vi har et globalt marked for arveanlegg og embryoer, fosterdiagnostikk, sortering og designbabyer. Hvilke konsekvenser får denne endringen? Oftestad har nylig utgitt boken «Vi lager barn: Reproduksjon gjennom 500 år», og er aktiv skribent i Vårt Land og i Klassekampen. Onsdag 22. mars kl. 19 i Litteraturhuset, Østre Skostredet 5-7.

Bjørgvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen. På alle møtene er det anledning til dialog og drøfting med foredragsholderne. Mer informasjon: www.kirkeakademiene.no.

Bruvik kyrkje 150 år

Bruvik kyrkje på Osterøy feirar 150-årsjubileum søndag 12. mars med høgtidsgudsteneste og fest på Knausatnet etter gudstenesta. Dette er tredje kyrkja på staden. Ho sto ferdig i 1867. Feiringa fortset måndag den 24. april. Då kjem ekteparet Rhoda og Ingvar Wilhelmsen til Bruvik med foredrag og song.

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

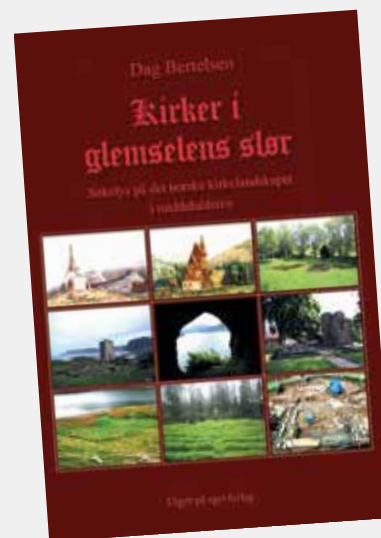
Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærershøyskolen på Breistein, Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70

www.thk.no

De glemte kirkene

«Kirker i glemselens slør – søkelys på det norske kirkelandskapet i middelalderen» er den lange tittelen på en ny bok.

Forfatter Dag Bertelsen slår her fast at kirkelandskapet og de kirkelige forholdene i Norge i middelalderen på ingen måte er ferdig utforsket. I henhold til ekspertene er det dokumentert 1300 middelalderkirker i Norge. Boken gir en

oversikt over de dokumenterte kirkene, men presenterer også et vell av indikasjoner på udokumenterte kirker i form av tradisjoner, sagn og stedsnavn.

Dag Bertelsen ønsker tips om enda flere indikasjoner på udokumenterte kirker i alle deler av landet. Slike opplysninger kan formidles på epost til dag.bertelsen@ntebb.no eller på telefon 98245165.

Boken selges ikke gjennom vanlige kanaler, men kan bestilles på epost, sms eller telefon som angitt over.

Kristen litteratur når nye lyttere

Interessen for kristen litteratur er større enn noensinne blant norske syns- og lesehemmede. Lydbiblioteket til Kristent Arbeid Blant Blinde (KABB) har mer enn doblet utlånet av lydbøker.

TEKST: FRANK TANGEN

ØKENDE INTERESSE FOR LYDBØKER: Stadig flere lesehemmede låner lydbøker via internett, men biblioteksjef Heidi Vestbye i KABB har likevel hendene fulle med å gi lånere personlig veiledning. (Foto: Kari Undeland)

KABBs lydbibliotek har gjennom 40 år spesialisert seg på å produsere lyd-utgaver av aktuell kristen litteratur. Biblioteket er offentlig godkjent på linje med det statlige Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek.

– Vi leser inn rundt 100 bøker i året, forteller biblioteksjef i KABB, Heidi Vestbye.

De fleste av disse er utgivelser fra de kristne forlagene, men KABB produserer også bøker fra andre forlag, dersom tematikken ligger innenfor formålet. Biblioteket tilbyr litteratur i alle sjangre, fra letteste romaner til tyngre teologiske verker. Vestbye medgir likevel at mange av boklånerne foretrekker bøker av den lettere typen.

– De smalere titlene lånes ofte av folk som trenger dem i forbindelse med jobb eller studier. Derfor er det viktig at også slike bøker er tilgjengelige, selv om de ikke leses av så mange, sier hun.

Lett tilgjengelig

I løpet av et drøyt år har utlånet av bøker fra KABBs bibliotek økt med mer enn 100 prosent, og det fortsetter å stige. Noe av årsaken er at KABB og Norsk-lyd og blindeskriftbibliotek nå har felles utlånsystem, slik at boklånerne har tilgang til alle bøker fra begge bibliotekene, og at lydbibliotekene har tatt i bruk ny teknologi. Siden det nye systemet for utlån ble tatt i bruk i fjor, har KABB registrert 230 nye boklånerne.

– Lånerne kan fortsatt få tilsendt bøkene våre som CD i posten, men stadig flere velger å streamme eller laste ned lydbøkene i en app eller på internett. Slik får de umiddelbart tilgang til de bøkene de ønsker seg, forteller biblioteksjefen. Tilbudet er gratis, i likhet med andre offentlige biblioteker.

Også for lesehemmede

KABBs lydbibliotek ble startet som et tilbud til blinde og svaksynte, men alle som strever med å lese trykt tekst kan bruke biblioteket. Det gjelder for eksempel dyslektikere, funksjonshemmede som ikke kan holde eller bla i en bok, mennesker med konsentrasjonsvansker, og mange andre.

Tre prosent av alle nordmenn er synshemmede, og 5-7 prosent har alvorlig dysleksi. Dermed er minst hver tiende nordmann helt avskåret fra å lese trykte bøker. Langt flere har generelle lese- og skrivevansker, og kan ha nytte av et tilbud om lydbøker.

– Vi opplever at svært mange som kunne ha nytte av oss ikke kjenner muligheten av å bruke lydbiblioteket. En av utfordringene med å informere disse gruppene er jo nettopp at de ikke leser trykt informasjon, derfor er vi avhengige av at pårørende eller fagfolk gjør dem oppmerksomme på bibliotektilbudet. Vi får veldig mange tilbakemeldinger om at lydbøkene gir brukerne en ny og bedre hverdag, forteller Vestbye.

Mer informasjon: www.kabb.no

Fastetid med spennvidde

Her er spennende nytenkning og bredde i markeringen av fastetiden i Åsane prosti i år. Det inviteres til skriftemål, forbønn, bibeltime og «sinnsro» fire onsdager før påske.

TEKST OG FOTO: TOR KRISTIANSEN

FASTE I ÅSANE PROSTI: Øystein Skauge, Marit Bjørsvik og Arne Mulen tenner lys og gleder seg til de spesielle fastegudstjenestene.

– Vi samler kreftene på tvers av menighetene for å få dette til. Vi ønsker at fastetiden skal berike oss alle, sier prost Øystein Skauge.

Fastetiden åpnes med skriftemål askeonsdag 1. mars i Salhus kirke. På Vestlandet praktiserer mange menigheter gudstjenester med skriftemål to ganger i året. Først i forbindelse med fasten, så på Bots- og bededag om høsten. I Nord-Norge, i menigheter preget av læstadianske tradisjon, er det vanlig å ha såkalt allment skriftemål ved hver gudstjeneste.

Kirkens mest lukkede rom

Skriftemålet er en konkret måte å legge av seg alt hos Jesus. Etter at menigheten gjennom en felles syndsbejelse har vendt seg til Gud, legger presten hånden på den enkeltes hode og tilsier ham eller henne syndenes forlatelse mens de kneler ved alteret. – Det er noe frigjørende i dette, sier Bernt Forstrønen, sokneprest i Salhus.

Han lærte selv mye om skriftemålet da han som ung prest gjorde tjeneste i Nord-Norge.– Det kan synes vågalt å gå frem og knele ved alteret for å få syndenes forlatelse. Men vi må huske at vi alle er syndere. Lysten til det onde

henger ved oss alle. Gud graderer ikke små og store synder. Skriftemålet bidrar til at vi ransaker oss selv og beriker oss i troen på at Gud tar bort vår syndeskyld, sier Forstrønen.

Han minner om at Gud ikke lenger husker de synder vi har bekjent for ham og et medmenneske i et privat skriftemål. Samtidig minner han om at noen trenger hjelp til å be konkret om unnskyldning overfor mennesker de har skadet. Skriftemålet er kirkens mest lukkede rom, der intet av det som er fortalt, bringes videre til andre.

Bønn for mennesker som sliter

Onsdag 8. mars arrangeres en spesiell gudstjeneste i Åsane gamle kirke, der det legges til rette for samtale og konkret bønn for mennesker som sliter. Noen sliter med sykdom, andre bærer på sorg eller har opplevd samlivsbrudd. Alt dette kan vi komme til Gud med.

– Bønn for syke er en del av kirkens oppdrag. Jesus ba selv for mennesker med ulike plager, og har bedt oss om å gjøre det. Vi har en fin liturgi for forbønnsgudstjenester, og gjør dette i trygge rammer, sier sokneprest Arne Mulen.

Under denne gudstjenesten kan mennesker også komme med positive utfordringer de har i hverdagen som de gjerne vil ha forbønn for.

– I kirken har vi omsorg for hele mennesket. Vi vet at Gud kan bruke oss i de prosesser vi står i, og overlater til Gud å gjøre jobben. Det er noe veldig godt i dette å legge alt det vanskelige frem for Gud i bønn, sier diakon Marit Bjørsvik.

Hun vil sammen med en av prestene være en av de som ber for dem som sliter. Prost Øystein Skauge vil tale. Etter talen inviteres gudstjenestens deltagere til en mer generell forbønn ved alteret. Samtidig tilrettelegges det for samtale og konkret forbønn for den enkelte bak i kirken, i dåpssakristiet og prestesakristiet. Kantor Jon Stubberud vil spille. Gudstjenesten avsluttes med nattverd.

Bibeltime på «Rasteplassen»

Gjennom hele året inviteres det fast til «rasteplass» i Åsane kirke. Her står bibeltimen og undervisningen i fokus. Deltakerne får med seg noe til ettertanke i sin hverdag. Luther er i fokus for vårens samlinger.

Eidsvåg kirke inviterer til fastegudstjenesten «Sinnsro» 22. mars. Dette er en spesiell form for gudstjeneste der det tilrettelegges for bønnvandring og deling av livserfaring. Den enkelte kan gripe ordet og fortelle om noe Gud har gjort i deres liv. Under bønnvandringen kan deltakerne gå til ulike stasjoner. Det blir mulig å tenne lys, knele ved alteret og skrive en bønnelapp.

- Askeonsdag 1. mars blir det skriftemålgudstjeneste i Salhus kirke.
- 8. mars kan mennesker som er plaget av ulike vansker i livet få konkret forbønn i Åsane gamle kirke.
- Onsdag 15. mars inviteres det til bibeltime om Luther på «Rasteplass» i Åsane kirke.,
- Onsdag 22. mars arrangeres samlingen «Sinnsro» i Eidsvåg kirke.
- Alle disse spesielle samlingene i fastetiden begynner klokken 19.00.

Åpen dør for trafficking-ofre

Nikish Thaba Neupane arbeider for å forebygge menneskehandel blant jenter og unge kvinner i Nepal, og med rehabilitering av de som har vært utsatt for det.

TEKST: KIRKEAKTUELT • TILRETTELEGGING: MAGNE FONN HAFSKOR

VIKTIG KAMP: Gjennom samarbeid med SMM-organisasjonen HimalPartner er Nikish Thaba Neupane en av dem som jobber for å forebygge menneskehandel blant jenter og unge kvinner i Nepal.

Hvert år blir 10-20.000 kvinner og barn i Nepal solgt til prostitusjon i eget land, til India eller andre land. Drivkraften er hovedsakelig fattigdom, men nedarvede holdninger til kvinner og barn og deres lave sosiale og økonomiske status er medvirkende årsaker. Å selge en datter blir «løsningen» i en desperat situasjon.

I tillegg til salg av døtre, er barneekteskap og tvangsgifte utbredt. Det samme er gjeldsslaveri og barnearbeid innen landbruk, steinindustri og husarbeid. Og Nepal er ikke alene. FN anslår at 30 millioner mennesker lever som slaver i dag, andre mener tallet er langt høyere. De tvinges til å selge kroppen, tigge eller begå kriminelle handlinger. Andre

arbeider under umenneskelige arbeidsvilkår, fødes inn i gjeldsslaveri eller tvinges til krigstjeneste.

Også i Norge

Moderne slaveri foregår også i Norge. Hvert år identifiserer politiet rundt 300 ofre for menneskehandel, og innrømmer at mørketallene er enorme. Grov utnyttning er avdekket i norsk renholds-, restaurant- og byggebransje. Kvinner i sex-handelen lever på siden av samfunnet under trusler, vold og overvåking fra bakmenn, og med mangelfullt rettsvern.

Årlig forsvinner mindrerårig flyktninger fra norske asylmottak. I en ny rapport dokumenterer Redd Barna at flere av

disse utnyttes i sex- og narkotikahandel i norske byer. Og flere av oss forbrukere kjenner ubehag ved å tenke på at kanskje varen vi kjøper er produsert under slavelignende forhold.

Nikish Thaba Neupane arbeider for å forebygge menneskehandel blant jenter og unge kvinner i Nepal, og med rehabilitering av de som har vært utsatt for det. Hun er tilknyttet organisasjonen Higher Ground, som har samarbeidet i en årrekke med norske HimalPartner.

– Hvis par lever i forhold der kvinners og barns likeverd som Guds skapning anerkjennes, gir dette en trygg atmosfære og virker forebyggende mot både vold og menneskehandel, sier Nikish.

Tror på bønn

Mange jenter og kvinner velger selv å selge seksuelle tjenester fordi de ikke ser noen annen mulighet til livets opphold. Gjeldsslaveri og barnearbeid er utbredt i Nepal, og en høy andel personer utsettes for vold i arbeids- eller nære relasjoner.

– Vi tar utgangspunkt i at forebygging er bedre enn behandling. Derfor arbeider vi aktivt for å bevisstgjøre skolebarn, ungdom og voksne om moderne slaveri, særlig sex-trafficking. Vi besøker skoler, menigheter, foreldre- og kvinnegrupper, forteller Nikish.

– Og så tror vi på bønn! Vi er med i et fellesskap av kirkelige organisasjoner som er engasjert mot moderne slaveri i Nepal. Vi kommer sammen for å dele erfaringer og be for ofre for slaveri og ikke minst ofre for sex-trafficking. Og vi har sett Gud svare på bønnene våre.

Mer informasjon:

www.higherground.com.np/hg

Motorsagkunst med bodskap

18. november vart TGIF (Thank God it's Friday) arrangert for første gong på Osterøy. Dette ungdomstilbodet er eit samarbeidsprosjekt i Åsane prosti.

Temaet «Gi det vidare» var i fokus denne kvelden, gjennom motorsagkunst, produksjon av kort og på Friday Gospel (gudsteneste) i Haus kyrkje. Kiosk, leikar, kahoot og konkurransar stod på programmet i kyrkjelydshuset denne kvelden.

HØGLYTT KUNST: Motorsagmagikar Øyvind Vattle frå Osterøy laga kunstverk i tråd med kveldens tema, til stor begeistring for deltakarane. (Foto: Edvin Bratli)

I ÅSANE KIRKE

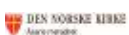

STJERNEN ÅPEN BARNEHAGE

for barn fra 0 til 6 år sammen med voksen

- ▶ Mandag fra kl 09.00 til 14.30
- ▶ Onsdag fra kl 09.00 til 14.00
- ▶ Torsdag fra kl 09.00 til 14.30

- ▶ **Babysang** for de minste hver mandag og torsdag kl 12.00
- ▶ Mange kjekke aktiviteter for de litt større, og **egne grupper for 4- og 6-åringene**
- ▶ **Fellesaktiviteter for hele familien**

www.aasanemenighet.no

Facebook-side: «Stjernen Åpen barnehage»

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Les mer og meld din interesse på
kirkens-sos.no

KIRKENS
SOS

Kjære leser!

Bladet du nå holder i er et resultat av innsatsen fra mange frivillige fingre. Likevel er det en del kostnader med produksjonen av hvert blad.

Stor takk til alle dere som har bidratt økonomisk til bladet, dette er med på å gjøre det mulig å utgi bladet. Vi er frimodige nok til å vedlegge en giro i dette bladet i håp om mulig bidrag til fortsatt utgivelse.

Det er mulig å få skattefradrag på gaver der totalt årsbeløp overstiger kr 500.

På forhånd takk til de som finner anledning!

Vennlig hilsen
Bjørn Otto Aarheim,
styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

Utring

Gå ikke forbi!

De fleste har vel lagt merke til de som selger gatemagasinet Megafon. De står på flere fast avtalte steder sentralt i bykjernen, ved kjøpesentrene i alle bydeler og ved inngangen til Haukeland Sjukehus.

TEKST: NILS MAGNUS ULVIK

VELFORTJENT AVBREKK: Sukkerspinn er en bra belønning når salget av Megafons Julebok 2016 går bra. (Foto: Thomas Anthun Nielsen)

Selgerne lider av rusavhengighet, men det er lett å merke at de er håndplukket til jobben som gateselgere: De er alle stillfarende, vennlige og høflige, trenger seg ikke på, vil ikke være til sjenanse for noen, og ønsker deg gjerne «en fin dag».

Første skritt mot et bedre liv

Å selge Megafon er for dem en verdig måte å tjene penger på. Bladet koster 100 kroner, og halve beløpet går til selgeren. For mange har kriminalitet, tigging og prostitusjon vært eneste alternativ. De håper og satser på at Megafon-salg skal være et tidlig og avgjørende skritt mot et bedre liv.

Men da må de få solgt nok blader! Flere av dem jeg har snakket med forteller at salget som oftest går tregt. Folk går som regel forbi uten å verdige de tapre selgerne så mye som et blick. Jobben er

hard når du står der i kulde og vind i timevis uten å få solgt et eneste blad.

Å bli fullstendig ignorert av andre kan være en svær påkjenning for hvem som helst, men mange av Megafon-selgerne synes å tåle denne påkjenningen, i alle fall for en tid.

Innhold av høy kvalitet

Det krever motivasjon og styrke å stå der like høflige og vennlige på slutten av en lang økt med dårlig salg. Til slutt gir noen av dem opp. De orker ikke i lengden å bli avvist av vanlige mennesker, og slik bli holdt utenfor et fellesskap som de forsøker å bli en del av.

Ingen av oss har råd til å gå forbi

At folk er så lite villige til å kjøpe bladet, men bare går rett forbi, kan neppe skyldes bladets kvalitet. I hver utgave finner du mange gode og interessante artikler. I siste utgave er det blant annet en reportasje med mange fine bilder fra Aurlandsdalen, en artikkel der Egil Eldøen forteller om sin barndom i Nøstegaten, og en artikkel om overvekt og fedmeoperasjon.

Gå ikke forbi! Om du ikke har kontanter i øyeblikket, så gi selgeren likevel et lite smil eller til og med et vennlig og anerkjennende ord. Har du kjøpt bladet allerede, kan du anbefale det for dine venner og bekjente.

På baksiden av Megafon nr. 1/2017 står det: «Når du kjøper Megafon, gir du et menneske en verdig jobb. Du kjøper ikke bare bladet: Du bidrar til at et menneske kan velge noe annet enn kriminalitet, tigging og prostitusjon». Ingen av oss har råd til å gå forbi.

Fakta

Megafon

- Megafon er et gatemagasin som selges av vanskeligstilte mennesker.
- Selgerne kjøper bladet for kr. 50,- og selger det videre for kr. 100,-. Mellomlegget beholder selgeren som lønn.
- Megafon ønsker på denne måten å gi medmennesker en mulighet til å skaffe seg en inntekt på en verdig måte. En måte som bidrar til å øke selvbildet, og som gjør at de kan føle seg som en del av noe større.
- Ved å kjøpe dette magasinet støtter du dette arbeidet.
- Alle sosialt vanskeligstilte mennesker kan bli selgere av Megafon. Dersom du ønsker å bli selger, kan du ta en tur innom Megafons lokaler i Sverresgate 3.
- Megafon har også lokaler i Ålesund (Keiser Wilhelmsgate 48), Stord (Nattrutekaien 12) og Odda (Røldalsvegen 60).
- Mer informasjon: www.megafon.no

SMAKFULL NY UTGAVE: Årets første Megafon frister med hele fire nye spalter og artikkelserier.

KAFÉ

Hellen

ÅPNINGSTIDER

MANDAG – FREDAG KL. 10.00–19.00
LØRDAG – SØNDAG KL. 11.00–16.30

Du finner oss på Bergen Røde Kors Sykehjem,
Ellerhusensvei 35.
Du finner oss også på facebook.

www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakkeringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

M-CAR
CAR SERVICE
GODKJENT
VERKSTED

Tlf. 55 25 10 20

ASTRI VÅRDAL

statsautorisert revisor, autorisert regnskapsfører
Ytre Arna - tlf 55 53 14 94

- Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
- Regnskapsføring.

astri@vaardal.no - <http://www.vaardal.no>

Rolf's Matbu og Selskapservice
EIDSVÅG I ÅSANE • 26 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet

Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver
Barnerett
Familierett
– sambo/ekteskap
Samlivsbrudd
Kjøp/salg fast eiendom
– bolig/hytte

Litleåsvg. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00
advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Ull er omsorg

JANUS
www.janus.no
Since 1895

Besøk oss gjerne på Janus
Kultursenter på Espeland

Stor korkonsert i Åsane

Cantus Sororum, sammen med barn fra Åsane kirke, skal ha en stor konsert i mars, der de skal fremføre korperler for små og store, samt Magnificat. Det siste er et nåtidsverk for likestemmig kor, skrevet av den norske komponisten Kim Andre Arnesen. Han skriver musikk med et universelt preg, samtidig som det er melodisk vakkert, og med veldig appell til folk flest.

Medvirkende: Barn fra Åsane kirke, Cantus Sororum, Åsane kirkes damekor, Ingrid Mostad Bråten (sopran), Kato Flem (klaver), Gerd Inger Yddal (orgel). Dirigent: Marit Røshol.

Åsane kirke, søndag 26. mars (Maria budskapsdag)
kl. 18.00. Bill. 150 kr. Forsalg hos kormedlemmer til noe redusert pris.

Cantus Sororum.

FØRERKORT KL. B

– Fornøyde kunder
– Trygge sjåførere

Tlf. 92 26 66 33

En annonse i menighetsbladene
når alle husstander i Arna,
Osterøy, Åsane, Salhus,
Eidsvåg, Lønborg og Biskopshavn.

For annonsering
- kontakt Torill Hatlebrekke Husebø på

995 50 787

Martin Luther 500 år etter:

Lyn-intervju med sokneprest

Tor Martin om Martin

Redaksjonen ønskes velkommen på prestekontoret i Biskopshavn av en smilende sokneprest Tor Martin Koppang, og siden dette skal være et lynintervju starter vi med en gang og spør:

Hva slags type var egentlig denne Martin Luther?

AV NILS MAGNUS ULVIK

Tor Martin har svaret på rede hånd: Martin var tysker, født i byen Eisleben i Sachsen som en av ni søsken. Han hadde uvanlig stor arbeidskapasitet og var svært begavet: Musikalsk, intelligent, sosial, populær, temperamentsfull, vittig, gudfryktig og - engstelig.

En sommerdag i ungdommen slo lynet dramatisk ned svært nær ham. Det førte til at Martin ga et løfte til Gud om at han skulle bli augustiner-munk og prest. Hans far, som var meget streng, ergret seg sterkt over sønnens yrkesvalg, men Martin sto på sitt slik han senere også gjorde det mot både paven og flere av Tysklands fyrster.

– Vi kan kanskje si at Martin kom som et lyn inn i klosteret? Siden forårsaket han flere andre alvorlige rystelser både i pavekirken og i samfunnet ellers.

– Vi feirer i år at det er 500 år siden Luther slo opp sine berømte 95 teser på kirkedøren i Wittenberg. Hva var så viktig med disse tesene?

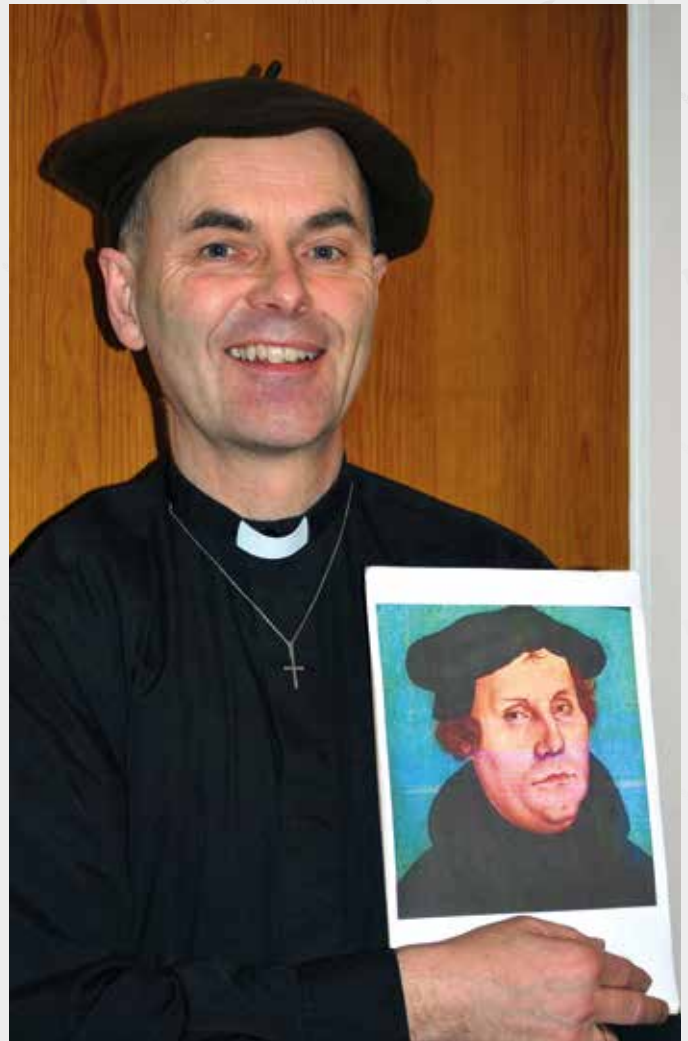
– Tesene på Slottskirken i Wittenberg var en sterk kritikk og fordømmelse av avlatshandelen. Man kunne nemlig betale avlatsbrev som bot for sine synder, og dermed slippe å gjøre krevende botsøvelser som var pålagt etter at man hadde erkjent sin synd ved skriftemålet. Tesenes hovedpoeng: Bare Gud selv kan tilgi synd, ikke paven. Avlatspenger har ingen virkning på tilgivelse for synder eller ugjerninger. Det er ikke sakramentene, men troen på sakramentene som rettferdiggjør mennesker, sier Martin, og det er Tor Martin og Den norske kirke enig i.

– Hvilke konsekvenser fikk Luthers oppslag for ham selv?

– Avlatshandelen ga penger i kassen både til kirken og fyrstene i Tyskland. Luthers protest kunne gi mindre penger i deres lommer. Det var en viktig grunn til at tesene førte til at Luther fikk både kirken og fyrstene mot seg. Luthers teser ble også dømt som vranglære. Han ble truet på livet. Hadde han ikke hatt mektige venner som lenge holdt ham i skjul på borgen Wartburg, ville han ha blitt brent på bålet slik kjettere risikerte. Han ble etter hvert utstøtt av kirken.

– Hvilke konsekvenser fikk tesene for folk flest?

– Tesene førte til en forandring, det vi kaller Reformasjonen, i deler av kirken i Tyskland, Danmark, Norge, Sverige og flere

Tor Martin og Martin. Tor Martin til venstre. (Foto: Thrude Deisz)

andre europeiske land. Det viktigste nye i Luthers teologi gjaldt selve troen: «Vi blir rettferdiggjort ved troen alene - uten lovgjerninger».

Et annet viktig forhold var at Bibelen hittil bare var skrevet på latin. Martin Luther oversatte den til tysk. Etter hvert kom oversettelser også til andre språk. Det førte til at vanlige folk lærte seg å lese. Oversettelser av deler av Bibelen ble faktisk brukt som lesebok for de som skulle lære lesekunsten.

– Bergen er nasjonalt senter for Luther-jubileet. Er det spesielle innslag i feiringen her i byen du vil anbefale å delta på?

– Jeg anbefaler helgen 3.-7. mars. Da blir det Lutherfestdager, folkefest i Bergen med arrangement for alle aldersgrupper. Dessuten har biskopen, inspirert av Luther, tatt initiativ til at det formuleres nye teser for vår tid. Det lages en tese for hver uke fremover. Ukens tese vises på en kjempestor skjerm høyt oppe på tårnet i Johanneskirken, og kan sees på lang avstand. Den første tesen var: «Ønsk den uvelkomne velkommen!».

Tanker om tro

«Først når du ser Jesus Kristus»

Det er sunt å se hva Luther hadde gjenoppdaget, for det kreves på ny og på ny at vi gjenoppdager evangeliet om nåden i Jesus Kristus.

AV PREST BØRGE RYLAND

LEVENDE VANN: «Den som drikker av det vannet jeg vil gi, skal aldri mer tørste», sa Jesus til den samaritanske kvinnen han møtte ved brønnen. (Illustrasjon: Oljemaleri av Giovanni Francesco «Guercino» Barbieri, ca. 1640)

Kristentro kan fort bli komplisert. Kanskje var det et poeng å ta med seg det som ble sagt av en som skulle undervise over et tema: «Dere synes gjerne at dette er enkelt, men bare vent til jeg får forklart det». Etterpå sa kanskje elevene: «Først nå skjønner jeg ingenting!»

Det er 500-årsjubileum for Luther i 2017, og det skal markeres på mange ulike måter, lokalt, regionalt, nasjonalt, og internasjonalt. Hvorfor alt dette styret? Hva var det med Luther? Luther ønsket å reformere den katolske kirken. Han så at evangeliet om nåden i Jesus Kristus var blitt utydelig, ja truet av en rekke tradisjoner, og av mektige personer.

Sterke opplevelser hadde hjulpet Luther til å se evangeliet, se Jesus Kristus som sentrum for hele sin forkynnelse. Det er sunt å se hva Luther hadde gjenoppdaget, for det kreves på ny og på ny at vi gjenoppdager evangeliet om nåden i Jesus Kristus.

På en konfirmantleir skulle vi øve til samtalegudstjenesten. Under forberedelsene var det nesten som om jeg hadde en slik gjenoppdagelse av evangeliet. En setning kom som en åpenbaring til meg: «Først når vi ser Jesus Kristus, ser vi Gud, ser vi oss selv, ser vi hverandre».

Konfirmantene hadde hele konfirmasjonstiden brukt et perlearmbånd som heter «Kristus-kransen». Ordene jeg fikk ble som en hjelp til å oppdage at om vi hadde hatt mange tema, og mangt et fokus i konfirmanttiden, så hadde alt med Jesus Kristus å gjøre. Eller sagt på en annen måte: Alt springer ut fra Jesus-fokuset.

Kristentro er jo en relasjon til en person. Et personlig møte med Jesus som blir livsforvandlerende. Kvinnen fra Samaria som møtte Jesus ved Jakobs-brønnen (Joh. 4, 1-42) fikk et slikt møte med Jesus. «Hvem er du?» spurte hun, og snart visste hun at Jesus så henne på en slik måte, at hun så en nådig Gud, at hun så seg selv som elsket av Gud, at hun så sine medmennesker som elsket av Gud.

Da hun fortalte om sitt møte med Jesus, sa hun: «Kom og se en mann som har fortalt meg alt det jeg har gjort!» Og folket sa snart: «Nå tror vi ikke lenger på grunn av det du sa. Vi har selv hørt ham, og vi vet at han virkelig er verdens frelser».

SLEKTERS GANG

Døpte:

- 11.12. Folke Langeland Kjelleberg
- 08.01. Isak Bjellebø
- 15.01. Marius Frotjold Strømme

Døde:

- 05.11. Ragnfrid Kirsten Andersen
- 15.11. Anne Lise Dalland
- 01.12. Aud Marie Johannessen
- 03.12. Rigmor Elisabeth Indrevær
- 04.12. Eli Hanna Sjøseether
- 11.12. Helene Karin Aaland
- 14.12. Olga Margrethe Borge
- 16.12. Olav Thomsen
- 18.12. Harald Nilsen
- 22.12. Odd Stien
- 28.12. Ingeborg Johanne Pedersen
- 30.12. Anni Johanne Bruvik

TGIF og Konfirmant-reunion i Biskopshavn

Fredag 13. januar skjedde det mye i Biskopshavn kirke.

TEKST: JOHNNY LEIKVOLL

Fra kl. 18-19 hadde vi reunion med konfirmanter fra de to siste årene. Vi spiste pizza, mimret, og Tor Martin viste frem det nye alterbildet.

Fra kl. 19 startet Thank God It's Friday. TGIF er en prostisamling for ungdom fra konfirmasjonstid og oppover, og finner sted en gang i måneden i en av kirkene i Åsane prosti. Ungdom fra de andre kirkene blir invitert.

En TGIF-samling inneholder flere faste elementer. Det skal være mye tid til å være sammen (friends and chill), mat (friends and food), vi har konkurranser (kahoot og friday challenge), og en enkel gudstjeneste (friday gospel).

Et team av ungdomsledere reiser rundt til de ulike kirkene og hjelper til. Hver kirke har sin representant, og fra Biskopshavn er Mathea-Linea Kleppstø Klokk med i teamet.

TGIF-SAMLING: Det ble en kjekk kveld med mye moro, både for ungdom og oss i staben. (Foto: Sandra Eide Nyland)

Hvem kan kalle seg en helgen?

Det blir flere interessante bibelkvelder i år, med utgangspunkt i at det er 500 år etter reformatjonen startet med Luthers 95 teser på Slottskirkedøren i Wittenberg. Bibelkveldene er ved Tor Martin Koppang og Jørgen Grimelid. Kveldene starter med enkel kveldsmat.

Førstkommende tirsdag tar vi utgangspunkt i Saligprisningene, åpningen av Bergprekenen (Matt. 5:3-12). Jesus beskriver her egenskapene til forskjellige mennesker, og hvordan de skal bli belønnet i Himmelriket.

Småsalen i Biskopshavn kirke, tirsdag 14. februar kl. 19.00-21.00.

Jubileumshelga i Biskopshavn kirke

Det var tre dagar med mykje godt program. Jubileumsgudstjenesta søndag var ei stor oppleving for oss som var med.

Kyrkjekunsten vart innvigd, og 50-års jubileet markert. Mange tidlegare prestar var med og deltok, og vi fekk vakker korsong av Biskant og Kirkens eige barnekor.

Hellens skoles musikkorps var og med og «sette spiss» på dagen. Sokneprest Tor Martin Koppang heldt dagens preike. Etter gudstjenesta var det servert jubileumsmiddag i stor-salen. Mange nytta høve til å komme med helsingar. Nestleiar i menighetsrådet, Bjørn Norstrand leia samværet, og heldt orden på talarrekka.

Torbjørn Færøyvik

Menighetskontoret:

tlf. 55 36 22 30,
e-post: biskopshavn.menighet@bergen.kirken.no

Sokneprest

Tor Martin Koppang
tlf.: 47481272
e-post: tor.martin.koppang@bergen.kirken.no

Kapellan

Johnny Leikvoll
920 12 643
e-post: johnny.leikvoll@bergen.kirken.no

Kantor

Tonje Eriksen Askeland,
tlf. 55 36 22 34 / 900 98 551
e-post: tonje.askeland@bergen.kirken.no

**Kirketjener/
frivillighetskoordinator**

Nadine Larsen,
tlf. 55 36 22 35 (priv. 45 80 84 43),
e-post: nadine.larsen@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder

Jan Erik Tangen,
tlf. 55 59 71 66,
e-post: jan.erik.tangen@bergen.kirken.no

Leder for menighetsrådet:

Trosopplærer
Hilde Helen Trovåg,
tlf. 924 08 674

Diakonater: henv. Menighetskontoret.

Kirkens Familierådgivning, Biskopshavn:

Mandag-fredag kl. 09.00-15.00.
Ettermiddag etter avtale.
Tlf. 55 25 11 50.

Redaktør: Magne Fonn Hafskor

Mobil: 922 94 877
e-post: eyecu@online.no

Annonseansvarlig: Torill Hatlebrekke Husebø

Mobil: 99550787/ epost: thh@bkkfiber.no

Redaksjonskomite:

Torbjørn Færøyvik, Thrude Deisz, Lise McKinnon,
Nadine Larsen, Nils Magnus Ulvik.
Epost: helgredaksjonen@gmail.com

Nettside Biskopshavn menighet:

www.biskopshavnmenighet.no

Nettside Bergens Kirkelige Fellesråd:

www.bkf.no

Vakhavende prest etter kl. 17.00 og

på søn- og helligdager: 954 79 157

Kirkens SOS: tlf.: 22 40 00 40

www.kirkens-sos.no

**Helg nr. 2 - 2017 kommer ut
torsdag 30. mars.****Frist for levering av stoff er:****Fredag 3. mars.****Redaksjonen avsluttes: Fredag 10. mars.****Søndag 12. februar, Såmannssøndagen:**

Lukas 8,4-15: Såmannen og jordsmonnet
Jesaja 55,8-13; Hebr. 4,12-13
Kl. 11.00: Høymesse ved Tor M. Koppang.
Nattverd. Takkoffer: Bibelmisjonen i regi av
Bibelselskapet.

Torsdag 16. februar:

Kl. 11.30: Formiddagsgudstjeneste. Etter
gudstjenesten: Eldretreff. Egil Leivestad:
«En reise på Galpagos».

Søndag 19. februar, Kristi forklarelsedag:

*Matteus 17,1-9: Disiplene får se Jesu
herlighet. 5. Mos. 18,15-18; Åp. 1,9-18*
Kl. 11.00: Familiégudstjeneste ved Tor Martin
Koppang. Tårmentene fra 4. trinn. Takkoffer
til menighetsarbeidet:

Søndag 26. februar, Fastelavnssøndag:

*Johannes 17,20-26: Så kjærligheten kan
være i dem.*
Høysangen 8,6-7; 1. Kor. 13,1-7.
Kl. 11.00: Høymesse ved Johnny Leikvoll.
Dåp. Nattverd. Takkoffer til Søndagsskole-
forbundet.

Askeonsdag, onsdag 1. mars:

Matteus 6,1-6.16-18: Gaver, bønn og faste.
Joel 2,12-13; 1. Pet. 3,18-4,2.
Kl. 19.30: Skriftemålgudstjeneste i Biskops-
havn kirke, felles med Eidsvåg kirke.

Torsdag 2. mars:

Kl. 11.30: Formiddagsgudstjeneste.
Etter gudstjenesten: Eldretreff: Lokale krefter
lager program.

3.-5. mars: Lutherhelg i Bergen.**Søndag 5. mars, 1. søndag i fastetiden:**

Matteus 4,1-11: Jesus blir fristet.
1. Mos. 2,8-9; 3,1-8; Jakob 1,12-16.
Kl. 11.00: Høymesse ved Tor M. Koppang.
Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet.

Søndag 12. mars, 2. søndag i fastetiden:

Matteus 15,21-28: Den kanaaneiske kvinnen.
1. Mos 32,24-30; Jakob 1,2-8.
Kl. 11.00: Høymesse ved Inge Sørheim.
Nattverd. Takkoffer til Kirkens SOS.

Torsdag 16. mars:

Kl. 11.30: Formiddagsgudstjeneste.
Etter gudstjenesten: Eldretreff: Pensjonist-
orkesteret kommer igjen.

Søndag 19. mars, 3. søndag i fastetiden:

Lukas 11,14-28: Jesu makt over urene ånder.
1. Samuel 18,6-14; Efeserne 5,1-2.8-11.
Kl. 18.00: Ung Messe ved Tor M. Koppang.
Nattverd. Takkoffer til konfirmantprosjektet.
Konfirmantene fra Biskopshavn og Sandviken.
Basar etter gudstjenesten til inntekt for
konfirmantprosjektet.

Søndag 26. mars, Maria budskapsdag:

Lukas 1,26-38: Budskapet til Maria.
Jesaja 7,10-14; Galatere 4,4-7.
Kl. 11.00: Høymesse ved Tor M. Koppang.
Nattverd. Takkoffer til menighetsarbeidet.

Torsdag 30. mars:

Kl. 11.30: Formiddagsgudstjeneste.
Etter gudstjenesten: Eldretreff: Bjørn Sæle:
«Elias Blix».

Mandager:

17.30-18.30: Barneklubb 4-7 år
19.00-21.00: Voksenkoret "Biskant"

Tirsdager:

18.00-19.00: Speiderne II

Onsdager:

10.30-11.30: Trim. Oppstart 9. sept.
14.30-15.30: Biskopshavn aspirantkor
(jenter 1.-2. trinn)
17.00-18.00: Biskopshavn barne- og
ungdomskor (fra 3. trinn og
oppover)
18.00-19.00: Korskolen+ (for medlemmer
i barne- og ungdomskoret fra
6. trinn og oppover)
18.00-19.30: Speiderne I

Torsdager:

11.30-12.15: Babysang
12.15-13.15: Småbarnstreff
14.30-15.30: Biskopshavn guttekor
(fra 1. trinn og oppover)

2. hver torsdag:

Kl. 11.30: Formiddagsgudstjeneste og
eldretreff

Én onsdag i måneden

...**har Y's** Men's Club (YMC) møter i
"Småsalen". Oppstart er 21. september.
Mer informasjon i neste nr.

Én onsdag i måneden over Biskopshavn

forsangergruppe i Biskopshavn kirke.
Kl. 19.30-21.15

Ledere: Elise Thue Øyen (elisethueoyen@
gmail.com) og Tonje Eriksen Askeland
(tonje.askeland@bergen.kirken.no).

Trim

starter opp igjen onsdag 7. september.

Søndag 2. april, 4. søndag i fastetiden:

*Johannes 11,45-503: Ett menneske dør for
folket.*

1. Mos 22,1-14; Hebrerne 4,14-16.
Kl. 11.00: Høymesse ved Tor M. Koppang.
Nattverd. Årsmøte. Takkoffer til Det Norske
Misjonsselskap.

Palmesøndag, søndag 9. april:

Johannes 12,12-24: Inntoget og grekerne.
2. Mos 12,21-28; Efeserne 2,12-18.
Kl. 11.00: Gudstjeneste felles med Eidsvåg i
Eidsvåg kirke.

Ønsker du
fotbehandling i ditt eget hjem?

Autorisert foterapeut
kommer hjem til deg!

Ta kontakt på telefon
55 95 23 43 e. kl 17